

Notat høring Stortingsmelding 25, På rett vei, reformer i veisektoren

EBA er positive til at Regjeringen tar nye grep og tenker nytt i arbeidet med å effektivisere planlegging og bygging av veier i Norge. Vi ser derfor på opprettelsen av et utbyggingsselskap for vei som et spennende virkemiddel for raskere og mer effektiv samferdselsutbygging.

EBA mener det er **4 sentrale faktorer** som må på plass for at veiselskapet skal bli vellykket:

- 1.**

Benytte velfungerende kontraktsmaler og prosesskoder basert på Norsk Standard (NS). Bransjen har lang erfaring med å samarbeide med Statens Vegvesen om prosesskoder og kontraktsmaler basert på NS. NS er en standard som er framforhandlet av aktørene i det norske anleggsmarkedet og godt kjent av aktørene. Kontraktstørrelsen må tilpasses det norske anleggsmarkedet. Vi mener kontraktstørrelser på 1-2 milliarder som er blitt vanlig for veibygging de siste årene er en fornuftig størrelse, men norske entreprenører håndterer også større kontrakter. Markedet ønsker totalentrepriser og OPS og det vil være naturlig at kontraktstørrelsen øker. For spesielle prosjekter kan det være nødvendig for noen norske selskaper å etablere konsortier (samarbeidende selskaper), bl.a. for håndtering av garantiansvar og risiko. Krevende risikobilde, økt konfliktnivå og færre aktører i konkurransene kan bli konsekvensene dersom kontraktene blir for store.

- 2.**

God kompetanse er avgjørende for god gjennomføring av utbyggingssjekter. Det er derfor viktig at Utbyggingsselskapet selv har kompetanse på de prosesser de skal styre. Vi ser det som avgjørende at leverandørsiden har direkte kontakt med Utbyggingsselskapet. Det vil ikke bidra til verdiskapning å ha et mellomledd av f.eks. konsulentselskaper som gjennomfører prosjekter på vegne av Utbyggingsselskapet. Det er videre viktig at partene i et prosjekt har fullmakter til å løse saker som oppstår underveis i et prosjekt.

Veiselskapet må som en stor samfunnsaktør bidra til rekruttering og utvikling i den norske anleggsbransjen.

- 3.**

Det er fordeler ved at det er et samlet ansvar for både utbygging, drift og vedlikehold. Det vil være en optimaliserings – og samordningseffekt hos både byggherre og entreprenør når de samme aktørene har ansvar for både utbygging, drift og vedlikehold. At drift og vedlikehold kan settes ut for et stort sammenhengende område vil være en fordel. Drift og vedlikehold er et stort fagområde med kompliserte kontrakter som krever god kompetanse hos partene i kontrakten.

- 4.**

EBA ønsker bruk av flere total- og OPS kontrakter velkommen.

EBA mener kontraktsformene er gode, fordi det gjør det mulig for entreprenørene å komme tidlig inn i planleggingsfasen av prosjektene. Total- og OPS-kontrakter er egnet under følgende forutsetninger:

- Når det er mulighet for å velge alternative løsninger og optimalisere veilinjer
- Når usikkerheter kan håndteres og prises
- Når ansvarsfordelingen er rimelig og i henhold til Norsk Standard
- Når anlegget går mest mulig i jomfruelig terreng, utenom tettbygde strøk

- Når risiko for grunnforhold kan beskrives og fordeles
- Når det foreligger godkjente (regulerings-)planer med nødvendig rom for optimalisering
- Når nødvendig grunnverv og avklaringer overfor andre interessenter er gjennomført

Etableringen av et Vegutbyggingssselskap er et spennende initiativ. EBA vil gjerne bidra med ytterligere innspill i den videre prosessen med utvikling av selskapet, for å bidra til en helhetlig og effektiv utbygging av sentrale deler av veinettet i Norge. Vi ønsker at Veiutbyggingssselskapet skal bidra til å skape et forutsigbart og velfungerende marked.